

สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การสอนเสริมครั้งที่ 1
หน่วยที่ 1 - 5

เอกสารโสตทัศนศึกษา

10131

สังคมมนุษย์ Human Society

(ฉบับปรับปรุง)

สงวนลิขสิทธิ์**เอกสารโสตทัศนศึกษา** ลังคมมนุษย์ การสอนเสริมครั้งที่ 1

จัดทำขึ้นเพื่อบริการแก่นักศึกษาในการสอนเสริม

จัดทำต้นฉบับ: คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา**บรรณาธิการ/ออกแบบ:** หน่วยผลิตสื่อสอนเสริม ศูนย์โสตทัศนศึกษา

สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

จัดพิมพ์: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**พิมพ์ที่:** โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**พิมพ์ครั้งที่** 61 ภาค 2/2560 ปรับปรุง

แผนการสอนเสริมครั้งที่ 1

การสอนเสริมชุดวิชา 10131 สังคมมนุษย์

รายชื่อหน่วย

หน่วยที่ 1	การศึกษาเรื่องของมนุษย์
หน่วยที่ 2	การศึกษาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์
หน่วยที่ 3	มนุษย์กับสถาบันสังคมและการจัดช่วงชั้นทางสังคม
หน่วยที่ 4	ภาวะไร้ระเบียบในสังคมและการจัดระเบียบในสังคมไทย
หน่วยที่ 5	ความสำคัญของประชากรศาสตร์ต่อสังคมมนุษย์

แนวคิด

1. ลักษณะพื้นฐานของความเป็นมนุษย์นั้น มนุษย์สามารถฝึกและพัฒนาได้จนถึงขั้นสูงสุด เนื่องจากมนุษย์มีคุณลักษณะพิเศษหลายประการ การศึกษาทางสังคมมนุษย์จึงมีความสำคัญมีคุณค่าและส่งผลให้เกิดแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ทางสังคมอันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการสาขาต่างๆ ซึ่งได้มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงปัจจุบัน

2. การแบ่งสาขาวิชาต่างๆ นิยมแบ่งเป็นหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ หมวดวิชาสังคมศาสตร์และหมวดวิชามนุษยศาสตร์ และในแต่ละหมวดวิชายังแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชาบริสุทธิ์และกลุ่มวิชาประยุกต์

3. สาขาวิชาต่างๆ ในหมวดสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันในเนื้อหาและวิธีการศึกษาเนื่องจากการเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและผลงานของมนุษย์เช่นเดียวกัน ส่วนวิธีการศึกษาสังคมมนุษย์ต้องอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการพัฒนาสาขาวิชาให้เป็นศาสตร์ที่สมบูรณ์และเชื่อถือได้

4. สถาบันสังคม หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เป็นที่ยอมรับกันในสังคม และมีหน้าที่ในการตอบสนองความต้องการพื้นฐานหรือแก้ปัญหาพื้นฐานของมนุษย์ในสังคมในด้านต่างๆ เพื่อการดำรงอยู่ของสังคม โดยสถาบันสังคมจะประกอบด้วยลักษณะเหตุผล และหน้าที่อย่างน้อย 4 ประการ คือ เป็นแบบแผนที่ปฏิบัติเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เป็นมาตรฐานของสังคมในการปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานของสังคม และมีหน้าที่ทำให้สังคมคงสภาพอยู่

5. การจัดช่วงชั้นทางสังคม หมายถึง การแบ่งบุคคลในสังคมออกเป็นชั้น (Class) หรือลำดับชั้น (Grade) โดยมีระบบของอันดับชี้ให้เห็นว่าบุคคลอยู่ในตำแหน่ง (Position) หรือสถานภาพ (Status) นั้นๆ มีเกียรติหรือได้รับการยกย่องอยู่ในระดับเท่ากัน สูงกว่า หรือต่ำกว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในฐานะอื่น ในสังคมเดียวกัน และสถานภาพของบุคคลนี้ชี้ให้เห็นความแตกต่างของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในลัทธิหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจ อิทธิพล แบบแผนของชีวิตสังคม ความสะดวกสบาย และความมีศักดิ์ศรีในสังคม

6. รูปแบบของการจัดช่วงชั้นทางสังคมแบ่งออกเป็น 3 ระบบ คือ ระบบวรรณะ (Caste System) ระบบฐานันดร (Estate System) และระบบชนชั้น (Class System)

7. การจัดช่วงชั้นในสังคมไทยโดยจะแบ่งสังคมออกเป็น 2 ช่วง คือสังคมไทยในอดีตและสังคมไทยในปัจจุบัน โดยสังคมไทยในอดีตแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ สังคมไทยก่อนระบบศักดินา ได้แก่ สังคมในแคว้นละโว้ ในอาณาจักรล้านนาและอาณาจักรสุโขทัย สังคมไทยภายใต้ระบบศักดินา ได้แก่ สังคมสมัยอยุธยาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นหรือก่อนปฏิรูปสังคมในสมัยรัชกาลที่ 5 สังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตั้งแต่ปฏิรูปสังคมในสมัยรัชกาลที่ 5 และสังคมไทยในสมัยปัจจุบัน

8. สภาพสังคมไทยในปัจจุบันจะพบว่า มีการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานที่คาดหวังจนส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ทำให้เกิดภาวะไร้ระเบียบในสังคม

9. การอบรมขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการที่ช่วยทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

10. การจัดระเบียบทางสังคมเป็นการทำให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบ สังคมจะเกิดระเบียบขึ้นได้นั้น ต้องอาศัยกลไกของสังคม เช่น บรรทัดฐานทางสังคม สถานภาพ และบทบาท ที่บุคคลต้องยึดปฏิบัติ

11. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ อันได้แก่ ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับประชากรศาสตร์

12. ความสำคัญของประชากรต่อสังคม เนื่องจากสังคมมนุษย์จะดำรงอยู่ได้อย่างสงบสุข จะต้องประกอบด้วยขนาดของประชากร ที่เหมาะสมและประชากรที่มีคุณภาพ หากประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และประชากรไม่มีคุณภาพย่อมจะส่งผลกระทบต่อสังคม

13. การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร เช่น การเกิด การตาย การย้ายถิ่น และผู้สูงอายุ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากรดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อสังคมไทย

วัตถุประสงค์

หลังจากนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมครั้งที่ 1 ไปแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ คุณค่า ประวัติความเป็นมา และแนวคิดทฤษฎีในการศึกษาสังคมมนุษย์ได้
2. อธิบายการแบ่งหมวดวิชาต่างๆ ในการศึกษาสังคมมนุษย์ได้
3. อธิบายความสัมพันธ์ของสาขาวิชาการต่างๆ และวิธีการศึกษาของศาสตร์ต่างๆ ได้
4. อธิบายเกี่ยวกับมนุษย์กับสถาบันสังคมได้
5. อธิบายและยกตัวอย่างการจัดช่วงชั้นทางสังคมได้
6. อธิบายและยกตัวอย่างการจัดช่วงชั้นในสังคมไทยได้
7. อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนและภาวะไร้ระเบียบที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้
8. เข้าใจและอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการอบรมขัดเกลาทางสังคม
9. เข้าใจและอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมได้
10. อธิบายความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ต่างๆ ได้
11. อธิบายความสำคัญของประชากรต่อสังคมได้
12. อธิบายการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรที่ส่งผลต่อสังคมได้

กิจกรรมการสอน

1. ประเมินตนเองก่อนรับการสอนเสริม
2. อธิบายเสริมเนื้อหาสาระประกอบเอกสารโสตทัศน
3. นักศึกษาซักถามปัญหาข้อสงสัย
4. ประเมินผลตนเองหลังการสอนเสริม

สื่อสอนเสริม

1. แบบประเมินผลตนเองก่อนและหลังการสอนเสริม
2. เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมมนุษย์
3. เอกสารโสตทัศนประกอบชุดวิชาสังคมมนุษย์

การประเมินผล

1. สังเกตปฏิบัติการของนักศึกษา
2. ดูผลการตอบคำถามของนักศึกษา
3. ดูผลและเปรียบเทียบการทำแบบประเมินผลก่อนและหลังการสอนเสริม
4. ประเมินผลความคิดเห็นของนักศึกษา
5. ประเมินผลการสอนด้วยตนเองจากแนวทางและรูปแบบที่กำหนดไว้

แบบประเมินผลตนเองของนักศึกษาก่อนการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา 10131 สังคมมนุษย์

คำชี้แจง จงเขียนวงกลมรอบอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดตรงกับความหมายของสังคมระดับจุลภาค
 - ก. ครอบครัว
 - ข. ชุมชน
 - ค. หมู่บ้าน
 - ง. สังคมเมือง
 - จ. สังคมชนบท

2. การศึกษาสังคมมนุษย์ก่อให้เกิดแนวคิดและทฤษฎีอย่างเป็นระบบมาตั้งแต่เมื่อใด
 - ก. สมัยกรีกยุคโบราณ
 - ข. สมัยกลางของยุโรป
 - ค. สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - ง. สมัยปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์
 - จ. สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นต้นมา

3. ทฤษฎีแรกที้นำมาใช้ในการศึกษาสังคมมนุษย์ได้แก่ทฤษฎีใด
 - ก. ทฤษฎีการจัดการ
 - ข. ทฤษฎีวิวัฒนาการ
 - ค. ทฤษฎีความขัดแย้ง
 - ง. ทฤษฎีสัญลักษณ์
 - จ. ทฤษฎีโครงสร้าง-การหน้าที่

4. กลุ่มวิชาหลักหรือกลุ่มวิชาบริสุทธิ์ได้แก่วิชาใด
 - ก. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 - ข. การจัดการและการท่องเที่ยว
 - ค. จิตวิทยาสังคมและการศึกษา
 - ง. รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
 - จ. หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

5. สาขาวิชาใดในหมวดมนุษยศาสตร์ที่เกิดขึ้นครั้งแรกในโลก

- ก. วิทยาศาสตร์
- ข. วิชาภาษาศาสตร์
- ค. วิชาวรรณคดี
- ง. วิชาศิลปะ
- จ. วิชาปรัชญา

6. การแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์เริ่มจากขั้นตอนใด

- ก. การพิจารณาปัญหาและองค์ประกอบของปัญหา
- ข. การสังเกตการณ์
- ค. การตั้งสมมติฐาน
- ง. การพยากรณ์ปรากฏการณ์
- จ. การทดลอง

7. การศึกษาปรากฏการณ์สังคมและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคมเป็นวิธีการศึกษาในข้อใด

- ก. วิธีการศึกษาทางมนุษยศาสตร์
- ข. วิธีการศึกษาทางสังคมศาสตร์
- ค. วิธีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์
- ง. วิธีการศึกษาแบบประยุกต์
- จ. วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน

8. ความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ตรงกับ ข้อใดที่สุด

- ก. นาย ก. เป็นคนใต้ แต่ชอบอาหารรสเค็ม
- ข. นาย ก. ชอบข้ามถนนโดยใช้สะพานลอยในตอนเช้า ส่วนเวลาอื่นนาย ก. จะข้ามถนนตามความสะดวกของตนเอง
- ค. นาย ก. กินกาแฟกับปาห่องโก้ ทุกเช้า
- ง. นาย ก. มาทำงานเสาร์-อาทิตย์ หากมีงานด่วน
- จ. นาย ก. ไปรับประทานอาหารบ้านเพื่อนเป็นประจำ

9. ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมเบี่ยงเบนและภาวะไร้ระเบียบคือข้อใด

- ก. พฤติกรรมเบี่ยงเบนมองในเชิงปัจเจกบุคคล ภาวะไร้ระเบียบมองในเชิงสังคม
- ข. พฤติกรรมเบี่ยงเบนมองในเชิงสังคม ภาวะไร้ระเบียบมองในเชิงปัจเจกบุคคล
- ค. พฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่แตกต่างจากภาวะไร้ระเบียบสังคม
- ง. พฤติกรรมเบี่ยงเบนมีความกระหุนแรงกว่า
- จ. ภาวะไร้ระเบียบมีความเป็นนามธรรมกว่า

10. ผลกระทบของพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือข้อใดต่อไปนี้

- ก. ผลกระทบที่สำคัญของพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ ก่อให้เกิดปัญหาสังคม
- ข. ผลกระทบของพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีน้อย เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถาวร
- ค. ผลกระทบของพฤติกรรมเบี่ยงเบนเกือบทั้งหมด เริ่มเป็นที่ยอมรับของสังคม
- ง. ผลกระทบของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ที่สำคัญ คือ เกิดการก่อการร้าย
- จ. ผลกระทบของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ส่งผลกระทบต่อการส่งออกของประเทศ

11. หากมนุษย์ขาดการอบรมขัดเกลาทางสังคม จะเกิดอะไรขึ้น

- ก. มนุษย์จะยึดถือหลักการทางศาสนาในการดำเนินชีวิต
- ข. มนุษย์จะกลายเป็นสัตว์สังคม
- ค. มนุษย์จะไม่เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
- ง. มนุษย์จะมีความต้องการที่จำกัด
- จ. มนุษย์จะตอบสนองความต้องการต่างๆด้วยตนเอง

12. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการอบรมขัดเกลาทางสังคม

- ก. ปลุกฝังวินัย
- ข. ปลุกฝังความมั่งหวัง
- ค. กำหนดบทบาทหน้าที่
- ง. ปลุกฝังแนวความคิดการพึ่งตนเอง
- จ. ปลุกฝังความชำนาญหรือทักษะ

13. ตัวแทนในการอบรมขัดเกลาทางสังคม คือข้อใด

- ก. ครอบครัวและกฎหมาย
- ข. ครอบครัวและระบบราชการ
- ค. ครอบครัวและระบบการเมือง
- ง. ครอบครัวและระบบเศรษฐกิจ
- จ. ครอบครัวและศาสนา

14. การอบรมขัดเกลาทางสังคม ตามแนวทางการพัฒนา หมายถึง ข้อใดต่อไปนี้

- ก. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่ค่านึงพัฒนาการทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- ข. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่ค่านึงพัฒนาการทางการเมือง
- ค. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่ค่านึงพัฒนาการของบุคคล
- ง. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่ค่านึงพัฒนาการของสังคม
- จ. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่ค่านึงถึงวัยผู้ใหญ่

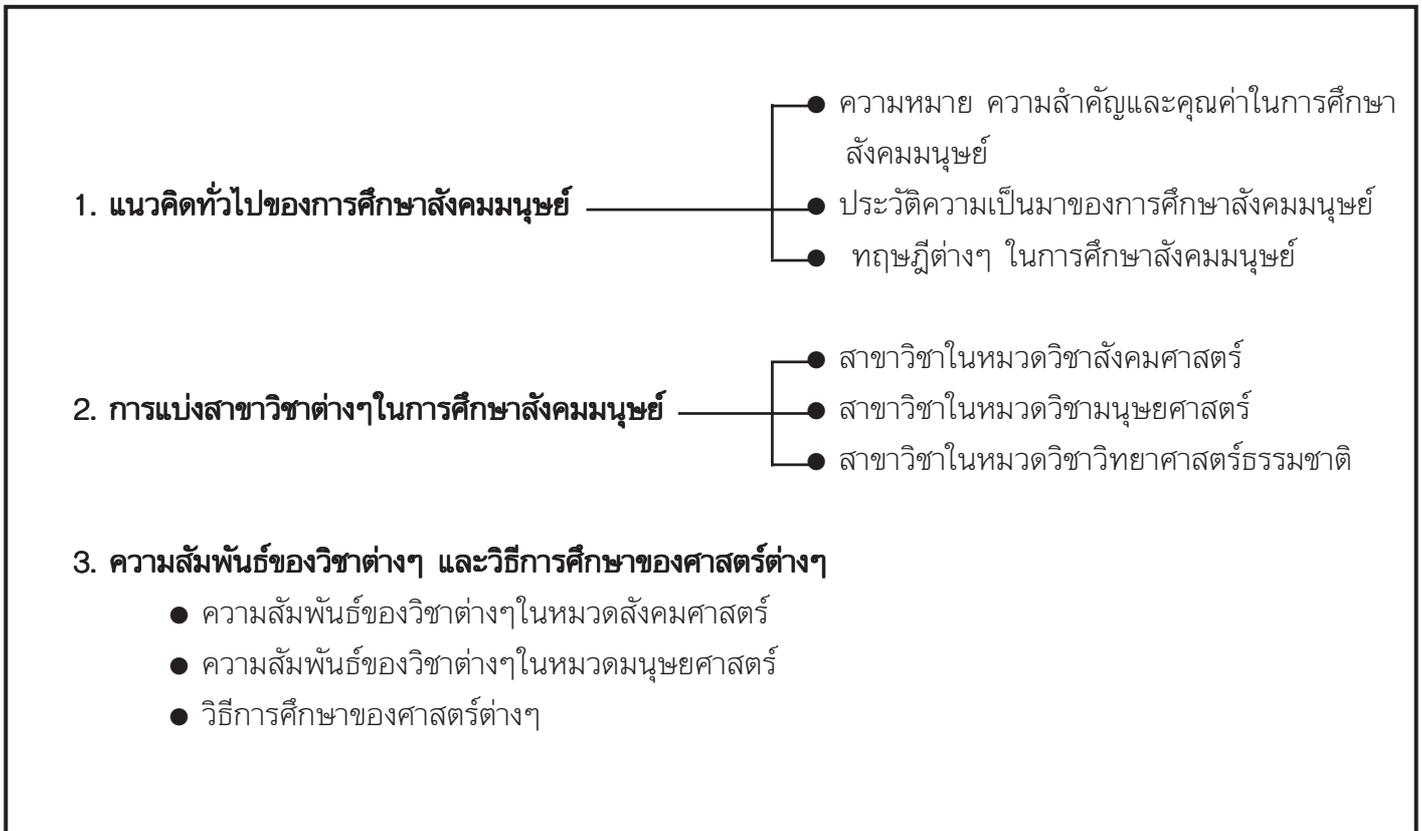
15. ความหมายของ “ประชากรศาสตร์” คือข้อใด
- ก. การศึกษาเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - ข. การศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือกประชากร
 - ค. การศึกษาเกี่ยวกับประชากรมนุษย์ ในเรื่องขนาดโครงสร้าง
 - ง. การศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมทางประชากร
 - จ. การศึกษาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดประชากร
16. ความสำคัญของประชากรศาสตร์ คือข้อใด
- ก. ใช้วางแผนการบริหารประเทศ
 - ข. สร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มประชากรที่แตกต่างกัน
 - ค. ใช้ในการวางแผนความมั่นคงทางการทหาร เศรษฐกิจ
 - ง. สร้างระบบประกันคุณภาพประชากร
 - จ. สร้างระบบความมั่นคงทางสังคม
17. ข้อใดกล่าวถึง “สำมะโนประชากร” ได้ถูกต้องที่สุด
- ก. เป็นการแจงนับประชากรทุกปี
 - ข. เป็นการวัดคุณภาพชีวิตพื้นฐานของประชากร
 - ค. เป็นการพยากรณ์จำนวนประชากร
 - ง. เป็นการแจงนับประชากรทุกคน
 - จ. เป็นการวิเคราะห์ปัญหาประชากร
18. ข้อใดหมายถึง การยับยั้งการเพิ่มประชากรแบบป้องกัน
- ก. ประเทศ ก. เกิดสงครามกับประเทศ ข.
 - ข. นาย ก. ต้องการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจึงไม่สามารถแต่งงานได้
 - ค. ประเทศ ก. เกิดโรคระบาดในประเทศ
 - ง. ประเทศเนปาล เกิดแผ่นดินไหว
 - จ. นาย ก. ฆ่าตัวตาย เพราะปัญหาสุขภาพ
19. ข้อใดคือ องค์ประกอบทางประชากรที่ติดตัวมาโดยกำเนิด
- ก. นาย ก. อายุ 60 ปี
 - ข. นาย ก. มีอาชีพนายความ
 - ค. นาย ก. มีลูกฝาแฝด
 - ง. นาย ก. ร่ำรวยจากธุรกิจส่งออก
 - จ. นาย ก. เรียนเก่งจนจบปริญญาเอก

20. ข้อใดกล่าวถึง ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงประชากร ได้ถูกต้องที่สุด

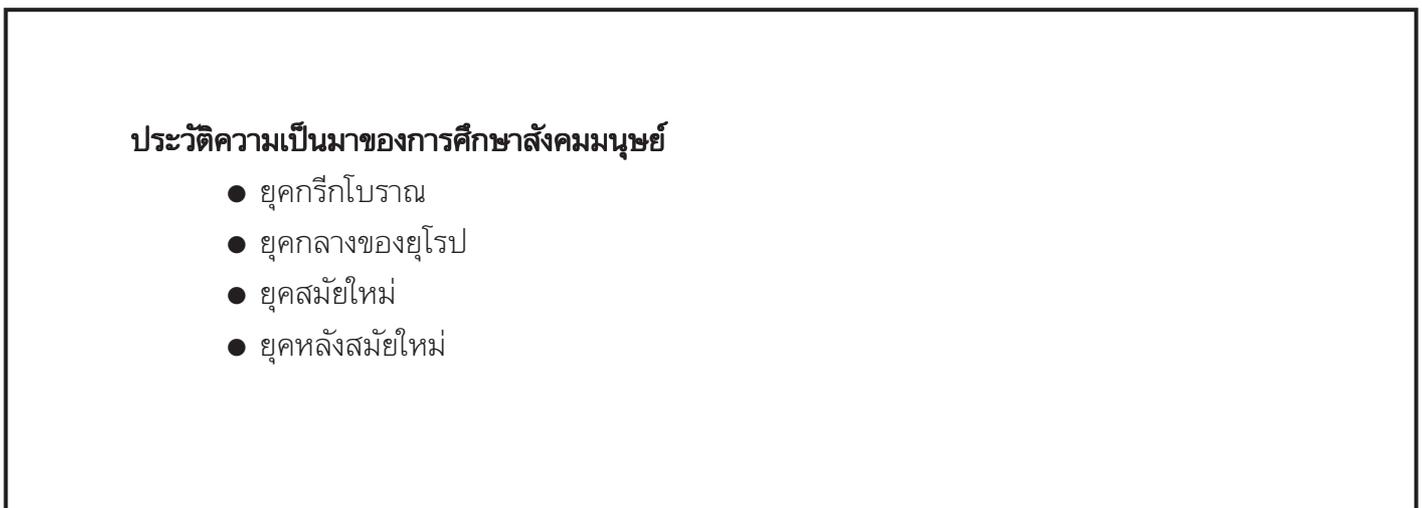
- ก. การเปลี่ยนแปลงสภาพประชากรจากอัตราเกิดและตาย
- ข. การเปลี่ยนแปลงสภาพประชากรจากการย้ายถิ่น
- ค. การเปลี่ยนแปลงสภาพประชากรจากชนบทและเมือง
- ง. การเปลี่ยนแปลงสภาพประชากรทางเศรษฐกิจ
- จ. การเปลี่ยนแปลงสภาพประชากรด้านอายุขัยเฉลี่ย

หน่วยที่ 1 : การศึกษาเรื่องของมนุษย์

สไลด์ทัศน์ # 1.1 การศึกษาเรื่องของมนุษย์

สไลด์ทัศน์ # 1.2 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ไฮด์ทัศน์ # 1.3 ทฤษฎีสำคัญๆ ในการศึกษาสังคมมนุษย์

ทฤษฎีสำคัญๆ ในการศึกษาสังคมมนุษย์

1. ทฤษฎีวิวัฒนาการ (evolutionary theory) เสนอโดย ชาร์ลส์ ดาร์วิน ชาวอังกฤษ
2. ทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่ (structural-functional theory) พัฒนาโดย ทาลคอตต์ พาร์สัน (Talcott Parsons) ชาวอเมริกา
3. ทฤษฎีความขัดแย้ง (conflict theory) โดย คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ชาวเยอรมัน
4. ทฤษฎีสัญลักษณ์ (symbolic theory) เสนอโดย จอร์จ เฮอร์เบิร์ต มีด (George H. Mead) และชาร์ลส์ เอช. คูลีย์ (Charles H. Cooley) ชาวอเมริกา
5. ทฤษฎีโลกาภิวัตน์ เรียกโดย มิเชล ฟูโก (Michel Foucault) และ ฌาคส์ แคริดา (Jacques Derrida)

ไฮด์ทัศน์ # 1.4 วิชาหลักในหมวดวิชาสังคมศาสตร์

วิชาหลักในหมวดวิชาสังคมศาสตร์

- จิตวิทยา
- สังคมวิทยา
- มานุษยวิทยา
- รัฐศาสตร์
- นิติศาสตร์
- เศรษฐศาสตร์

ไฮด์ทัศน์ # 1.5 วิชาหลักในหมวดวิชามนุษยศาสตร์

วิชาหลักในหมวดวิชามนุษยศาสตร์

- ปรัชญา
- ศิลปะ
- ประวัติศาสตร์
- วรรณคดี
- ภาษาศาสตร์
- ศาสนา

หน่วยที่ 2 : การศึกษาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

สไลด์ทัศน์ # 1.6 การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ หมายถึง รูปแบบที่อยู่อาศัยของมนุษย์และกิจกรรมที่มนุษย์กระทำ

สไลด์ทัศน์ # 1.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

ทฤษฎีเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

1. ทฤษฎี The Isolated State Theory
2. ทฤษฎีแหล่งกลาง
3. ทฤษฎีปริมณฑล
4. ทฤษฎีเสี้ยววงกลม
5. ทฤษฎีแบบมีศูนย์กลางหลายแห่ง

สไลด์ทัศน์ # 1.8 ประวัติการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

ประวัติการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

1. ยุคหิน
2. ยุคโลหะ
3. ยุคเหล็ก

สไลด์ทัศน์ # 1.9 ลักษณะและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

ลักษณะและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

1. การตั้งถิ่นฐานแบบชั่วคราว
2. การตั้งถิ่นฐานแบบกึ่งถาวร
3. การตั้งถิ่นฐานแบบถาวร

สไลด์ทัศน์ # 1.10 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์**

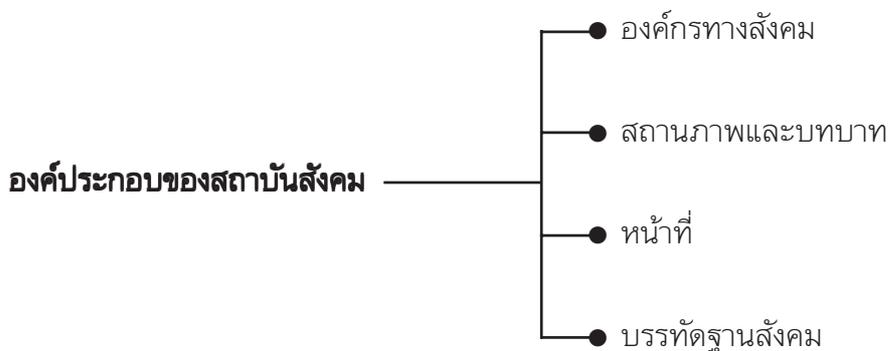
1. ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพทางธรรมชาติ
2. ปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรม
3. ปัจจัยเกี่ยวกับประชากร

หน่วยที่ 3 : มนุษย์กับสถาบันสังคมและการจัดช่วงชั้นทางสังคม

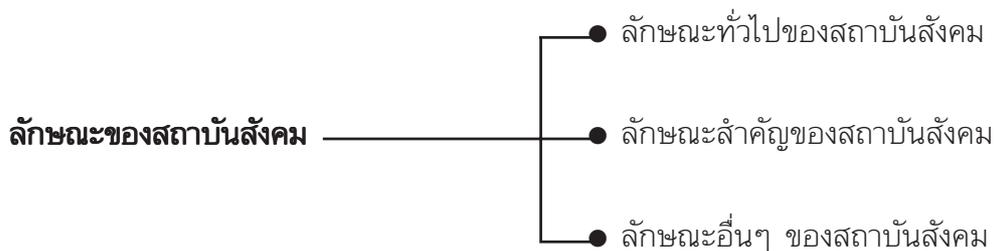
ไสตทัศน์ # 1.11 สถาบันสังคม

สถาบันสังคม หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่ยอมรับกันในสังคม

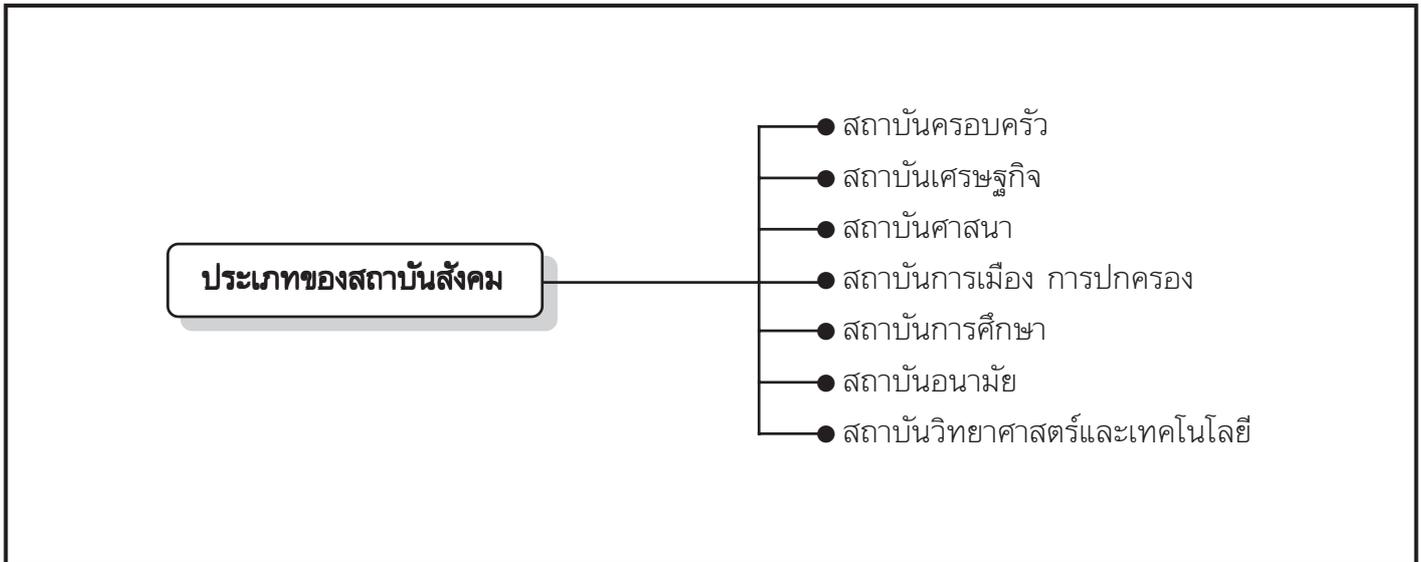
ไสตทัศน์ # 1.12 องค์ประกอบของสถาบันสังคม

ไสตทัศน์ # 1.13 ลักษณะของสถาบันสังคม

ไสตท์ศน์ # 1.14 ประเภทของสถาบันสังคม

ไสตท์ศน์ # 1.15 การจัดช่วงชั้นทางสังคม

การจัดช่วงชั้นทางสังคม คือ การแบ่งคนในสังคมออกเป็นชั้น หรือ ลำดับชั้น

ไสตท์ศน์ # 1.16 รูปแบบของการจัดช่วงชั้นทางสังคม

รูปแบบของการจัดช่วงชั้นทางสังคม

- ระบบวรรณะ
- ระบบฐานันดร
- ระบบชนชั้น

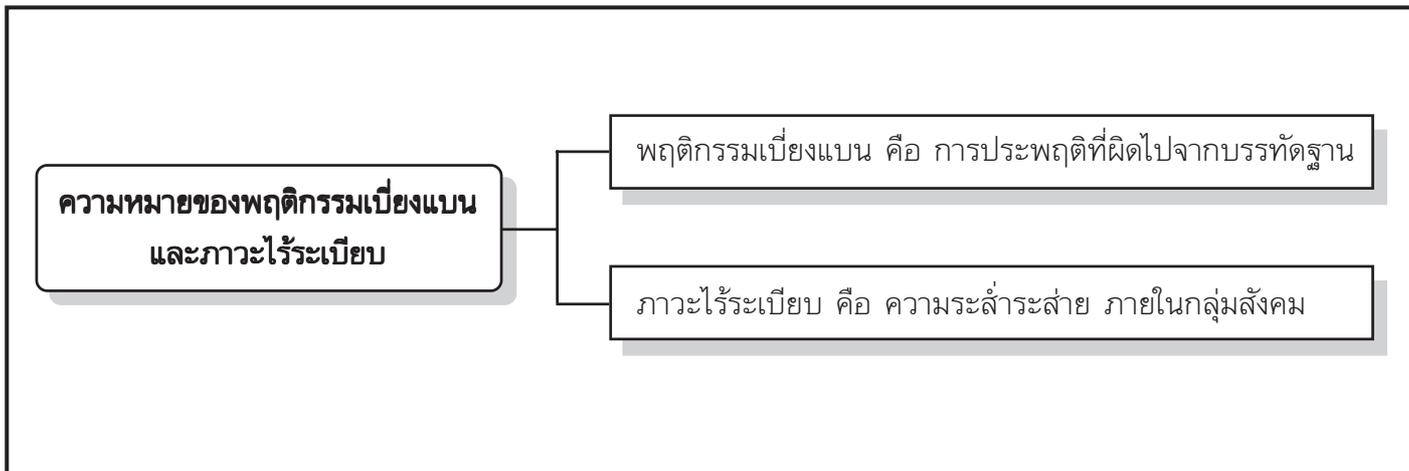
ไสตท์ศน์ # 1.17 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดช่วงชั้นทางสังคม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดช่วงชั้นทางสังคม

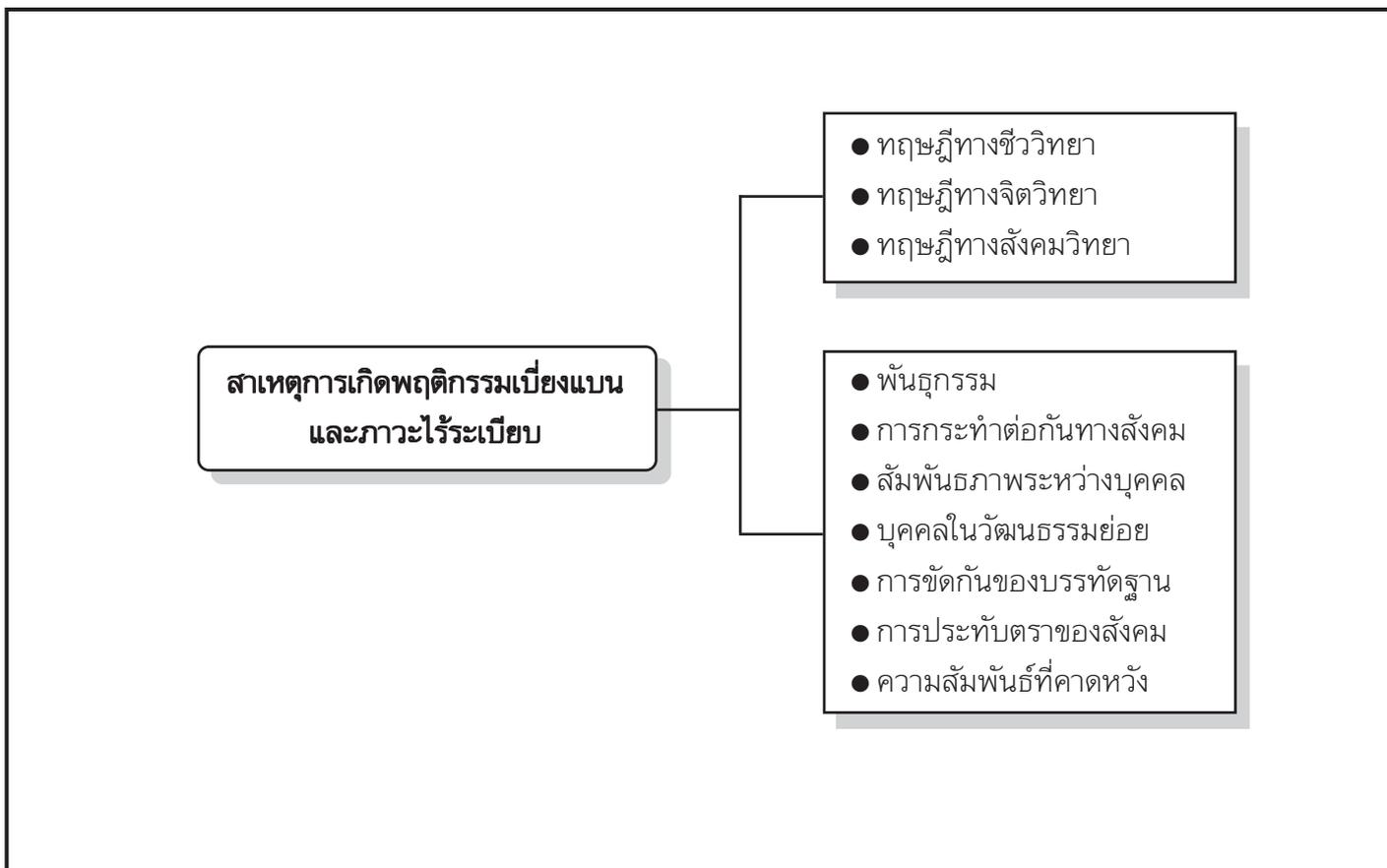
- กลุ่มทฤษฎีเชิงหน้าที่
- กลุ่มทฤษฎีความขัดแย้ง

หน่วยที่ 4 : ภาวะไร้ระเบียบในสังคมและการจัดระเบียบในสังคมไทย

ไสตท์ศน์ # 1.18 ความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบนและภาวะไร้ระเบียบ

ไสตท์ศน์ # 1.19 สาเหตุการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนและภาวะไร้ระเบียบ

หน่วยที่ 5 : ความสำคัญของประชากรศาสตร์ต่อสังคมมนุษย์

ไสตท์ศน์ # 1.20 ประชากรศาสตร์

ประชากรศาสตร์ คือ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับประชากรมนุษย์ในเรื่องขนาดโครงสร้างการกระจาย โดยเป็นการศึกษาในเชิงวิทยาศาสตร์ คืออาศัยหลักการทางสถิติและคณิตศาสตร์

ไสตท์ศน์ # 1.21 แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของประชากรศาสตร์

แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของประชากรศาสตร์

1. การเกิด
2. การตาย
3. การย้ายถิ่น
4. โครงสร้างอายุและเพศ
5. ลำมะโนประชากร
6. อัตราพึ่งพิง
7. การคาดคะเนประชากร

ไสตท์ศน์ # 1.22 ทฤษฎีทางด้านประชากรศาสตร์

ทฤษฎีทางด้านประชากรศาสตร์

1. ทฤษฎีเปลี่ยนแปลงประชากรมัลธัส
2. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงประชากร
3. ทฤษฎีการตอบโต้หลายทางของประชากร

ไต่ถาม # 1.23 ความสำคัญของประชากรต่อสังคม

ความสำคัญของประชากรต่อสังคม

การเพิ่มของประชากรส่งผลกระทบต่อสังคม

ไต่ถาม # 1.24 องค์ประกอบของประชากร

องค์ประกอบของประชากร ที่ส่งผลกระทบต่อสังคม

1. อายุและเพศ
2. สถานภาพสมรส
3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย
4. องค์ประกอบด้านเชื้อชาติ
5. องค์ประกอบด้านการศึกษา
6. องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ

แบบประเมินผลตนเองของนักศึกษาหลังการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา 10131 สังคมมนุษย์

คำชี้แจง จงเขียนวงกลมรอบอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดตรงกับความหมายของสังคมระดับมหภาค
 - ก. ครอบครัว
 - ข. ชุมชน
 - ค. หมู่บ้าน
 - ง. สังคมเมือง
 - จ. สังคมโลก

2. แนวคิดและทฤษฎีในการศึกษาสังคมมนุษย์อย่างเป็นระบบเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยใด
 - ก. สมัยกรีกยุคโบราณ
 - ข. สมัยกลางของยุโรป
 - ค. สมัยกลางตอนปลาย
 - ง. สมัยใหม่
 - จ. สมัยหลังอาณานิคมหรือหลังสมัยใหม่

3. ทฤษฎีใดที่นำมาใช้ในการศึกษาสังคมมนุษย์ในแง่โครงสร้างและระบบสังคม
 - ก. ทฤษฎีการจัดการ
 - ข. ทฤษฎีวิวัฒนาการ
 - ค. ทฤษฎีความขัดแย้ง
 - ง. ทฤษฎีสัญลักษณ์
 - จ. ทฤษฎีโครงสร้าง-การหน้าที่

4. กลุ่มวิชาประยุกต์ใดเกี่ยวข้องกับ
 - ก. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 - ข. การจัดการและการท่องเที่ยว
 - ค. จิตวิทยาและการศึกษา
 - ง. รัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์
 - จ. หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

5. สาขาวิชาใดที่เป็นสาขารวมของทุกวิชาในยุคโบราณ

- ก. วิชาปรัชญา
- ข. วิชาภาษาศาสตร์
- ค. วิชาวรรณคดี
- ง. วิชาศิลปะ
- จ. วิชาศาสนา

6. การแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์แรกให้ความสำคัญกับขั้นตอนใด

- ก. การพิจารณาปัญหาและองค์ประกอบของปัญหา
- ข. การสังเกตการณ์
- ค. การตั้งสมมติฐาน
- ง. การพยากรณ์ปรากฏการณ์
- จ. การทดลอง

7. การศึกษาเพื่อส่งเสริมให้มนุษย์มีชีวิตที่สมบูรณ์เป็นวิธีการศึกษาของหมวดวิชาใด

- ก. วิธีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์
- ข. วิธีการศึกษาทางสังคมศาสตร์
- ค. วิธีการศึกษาทางมนุษยศาสตร์
- ง. วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน
- จ. วิธีการศึกษาแบบประยุกต์

8. ข้อใดแสดงออกถึงลักษณะพฤติกรรมเบี่ยงเบน

- ก. นาย ก. ชอบกินอาหารรสจัด ส่วน นาย ข. ชอบอาหารรสเค็ม
- ข. นาย ก. ชอบข้ามถนนทางม้าลาย ส่วน นาย ข. ชอบข้ามถนนตามที่ตนเองสะดวก
- ค. นาย ก. มาทำงานตรงเวลา ยกเว้นตอนป่วย
- ง. นาย ก. มาทำงานทุกๆ ที่มีเรื่องไม่สบายใจ
- จ. นาย ก. เป็นนักกายกรรม มักจะใช้มือเดินแทนเท้าเวลาแสดง

9. ข้อใดกล่าวถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนและภาวะไร้ระเบียบ **ไม่ถูกต้อง**

- ก. พฤติกรรมเบี่ยงเบนมองในเชิงปัจเจกบุคคล
- ข. ภาวะไร้ระเบียบมองในเชิงสังคม
- ค. พฤติกรรมเบี่ยงเบนมีส่วนก่อให้เกิดปัญหาสังคม
- ง. ภาวะไร้ระเบียบ คือ ภาวะที่เกิดความวุ่นวายในสังคม
- จ. ประเทศที่พัฒนาแล้ว มักจะเกิดภาวะไร้ระเบียบ ก่อนที่จะเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

10. สาเหตุของภาวะไร้ระเบียบของสังคม คือข้อใดต่อไปนี้

- ก. ความล้มเหลวของระบบเศรษฐกิจ
- ข. ความล้มเหลวของกลุ่มจารีตประเพณี
- ค. ความล้มเหลวของระบบกฎหมาย
- ง. ความล้มเหลวของปัจเจกชนที่ขาดคุณภาพ
- จ. ความล้มเหลวของเครือข่ายทางสังคม

11. สิ่งใดที่มีต่อไปนี้มี ความสำคัญต่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

- ก. อาหาร
- ข. กระบวนทัศน์
- ค. ครอบครัว
- ง. กระบวนการขัดเกลาทางสังคม
- จ. กระบวนการกลุ่ม

12. ข้อใดคือตัวแทนในการอบรมขัดเกลาทางสังคม

- ก. ลีลามวลชน
- ข. ศิลปิน
- ค. นักการเมือง
- ง. นักวิชาการ
- จ. นักบวช

13. จุดมุ่งหมายในการอบรมขัดเกลาทางสังคม คือข้อใด

- ก. เกิดความเข้มแข็งในปัจเจกบุคคล
- ข. เกิดความเป็นอนัตตา
- ค. เกิดความสามัคคี
- ง. เกิดการปลูกฝังวินัยพื้นฐาน
- จ. ลดการแย่งชิงทรัพยากร

14. การอบรมขัดเกลาทางสังคม ตามแนวทางปฏิสัมพันธ์ หมายถึง ข้อใดต่อไปนี้

- ก. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่คำนึงการสื่อสารกับคนอื่น
- ข. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่คำนึงถึงความเป็นตัวตน
- ค. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่คำนึงความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม
- ง. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับวัยเด็ก
- จ. การอบรมขัดเกลาทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับความเสมอภาคของบุคคล

15. คำว่า “ประชากรศาสตร์” ตรงกับข้อใดมากที่สุด
- ศาสตร์ในการคำนวณประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - ศาสตร์ในการคัดเลือกประชากร
 - ศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับประชากรมนุษย์ในเรื่องขนาด โครงสร้าง การกระจายตัว
 - ศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับค่าทางประชากร
 - ศาสตร์ที่เกี่ยวกับการคุมกำเนิดประชากร
16. ข้อใดไม่ถือความสำคัญของประชากรศาสตร์
- ใช้วางแผนการบริหารประเทศ
 - สร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มประชากรที่แตกต่างกัน
 - ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์
 - ทำให้รู้จักตนเอง
 - ใช้ในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ
17. ข้อใดกลางถึง “อัตราพึงพิง” ได้ถูกต้องที่สุด
- ประชากรนอกวัยแรงงาน
 - ประชาชนชายขอบ
 - ประชากรวัยแรงงาน
 - สตรีที่มีอายุระหว่าง 15–40 ปี
 - บุคคลที่มีอายุระหว่าง 0–65 ปี
18. ข้อใดหมายถึง การยับยั้งการเพิ่มประชากรแบบ Positive checks ได้ดีที่สุด
- การคุมกำเนิด
 - ประเทศ ก. คนส่วนใหญ่แต่งงานตอนอายุ 45 ปีขึ้นไป
 - ประเทศ ก. รมรงค์โครงการลูกมากยากจน
 - ประเทศ ก. เกิดโรคระบาด
 - ประเทศ ก. มีนโยบายขยายการศึกษาภาคบังคับออกไป ส่งผลให้อัตราการสมรสน้อยลง
19. ข้อใดคือ องค์ประกอบทางประชากรที่ได้มาภายหลัง (Achieved Characteristics)
- นาย ก. เป็นผู้ชาย
 - นาย ก. ชอบกินอาหารรสจัด
 - นาย ก. ประกอบอาชีพสถาปนิก
 - นาย ก. เป็นคนจีน
 - นาย ก. ผิวดำ

20. ข้อใดกล่าวถึง ทฤษฎีการตอบโต้หลายทางของประชากรได้ดีที่สุด

ก. การเปลี่ยนแปลงสภาพประชากรจากอัตราเกิดและตาย

ข. ประชาชนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

ค. การเปลี่ยนแปลงด้านขนาดประชากร

ง. การเปลี่ยนแปลงสภาพด้านจำนวนคู่สมรส

จ. การเปลี่ยนแปลงด้านที่อยู่อาศัย

เฉลยแบบประเมินผลตนเองก่อนและหลังการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา 10131 สังคมมนุษย์

ก่อนรับการสอนเสริม	หลังรับการสอนเสริม
1. ก.	1. จ.
2. ง.	2. ง.
3. ข.	3. จ.
4. ก.	4. ข.
5. จ.	5. ก.
6. ก.	6. ก.
7. ข.	7. ค.
8. ข.	8. ข.
9. ก.	9. จ.
10. ก.	10. ข.
11. ค.	11. ง.
12. ง.	12. ก.
13. จ.	13. ง.
14. ค.	14. ข.
15. ค.	15. ค.
16. ก.	16. ข.
17. ง.	17. ก.
18. ข.	18. ง.
19. ก.	19. ค.
20. ก.	20. ข.

